

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Praesertim Augustini, Et Thomae Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Sacramentis In Genere Et Specie - Libros Octo Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput 108. Argumentum nonagesimum octavum. Ex eo quòd prudentia
Confessario non permittat fidem adhibere consuetudinariis, ac recidivis, se
toto corde contritos asserentibus, quamdiù se non emendant.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73212](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73212)

1181 Quid verò Ludovicus Granatenſis? L. 1. Ducis peccator 3. p. c. 25. offendit difficilem eſſe peccatorum converſionem, difficultatemque illius naſci, non ex impedimentis & occupationibus, quas illi imaginantur; ſed ex malo habitu, & corruptela perverſa conſuetudinis vite nequiter antea, quam mutare, mori quaedam eſſe videtur, ut dicit ſolet. ... Proſciſcitur etiam hæc difficultas ex parte demonis, qui peculiare quoddam imperium habet in anima, peccato mortali obnoxia. ... Naſcitur etiam ex eo quòd Deus procul abeſt ab anima, turpitudine peccati immunda. ... Proceſſis denique... ex corruptione potentiæ animæ noſtræ, quæ graviter perturbantur, & corrumpuntur per peccatum, licet non in ſeipſis, in ſuis tamen operationibus & effectibus. Cap. 26. Videote vix ab infirmitate convaleſſe, & vix à lecto ſurrexiſſe, cum ſtatim ad primum vite genus recurris, & revocas omne id, quod (quamdiu infirmabar) propoſueras. Quare tibi conſiderandum relinquo, quid de tua penitentiâ cenſeam; idem utique quod de penitentiâ nauatarum, qui graviffimâ tempeſtate jactati, à Deo veniam petunt, miraque promittunt; ſed ceſſante tempeſtate, protinus ad ſolita redeunt, promiſſorumque oblivſcuntur. Hinc in Memoriali vite Chriſtianiæ, p. 2. in Prologo: Malorum (inquit) omnium, hodie graſſantium, maxime deplorandum, ſeu deplorandus eſt modus, quo plerique hodie Chriſtiani tempore ab Eccleſiaſtato conſiſtentur. ſi enim perſonas quaſdam piæ & timoratas excipias, quæ in animarum ſuarum vigilant. cuſtodia, videre eſt tam modicam in cæteris omnibus præparationem, ut ad Penitentiæ Sacramentum abſque dolore, diſtinguo conſcientiarum ſuarum examine accedant. Unde fit, quòd cito poſt Confeſſionem Communionemque ad priſtinas redeant diſſolutiones. Talibus applicat illud Hierem. 3. Non eſt reverſa ad me in toto corde ſuo, ſed in mendacio.

1182 To. 2. concion. de temp. conc. 2. poſteaquam offendit, dari veras & falſas penitentiâs, ſicut veras & falſas religiones, veram & fictam humilitatem, fictamque eorum eſſe penitentiâ, de quibus Pf. 77. & dilexerunt eum in ore ſuo, & lingua ſua mentiti ſunt ei, nec fideles habitii ſunt in teſtamento ejus. Hæc (inquit) falſa penitentiâ erat, quia cum foris penitentiæ imaginem verbis præ ſe ferret, intus tamen à veræ penitentiâ ratione abhorrebat. De qua item Dominus per Prophetam conqueritur, cum ait: & non eſt reverſa ad me in toto corde ſuo, ſed in mendacis. Mendacium autem hujusmodi converſionem vocat, vel quia penitentiæ animi ſpeciem improbis homo præ ſe fert, ſed in corde veritatem ejus non habet. Vel certè quia mentitur, cum non implet quod promiſit, quando à peccatis, quæ ſe damnare ac deſectari profeſſus eſt, non recedit. Poſt hæc (inquam) ſic proſequitur: talis eorum penitentiâ eſſe videtur, qui ubi primam ſcelera ſua hoc tempore confeſſi fuerint, in eadem protinus relabuntur; neque de prava conſuetudine, & licentia jurandi, pejerandi, mentendi, detrahendi, maledicendi, malè precandi, atque concupiſcendi, quidquam remittunt, nec ullum virtutis ac pietatis officium amplectuntur; ſed iidem omnino permanent, qui antè fuerant. Quos verifimile eſt Sacramenti virtutem & gratiam minimè percepiffe. Quod pluribus deinde probat argumentis.

CAPUT CVIII.

Argumentum nonageſimum octavum.

Ex eo quòd prudentia Confeſſario non permittat fidem adhibere conſuetudinariis, ac recidivis, ſe toto corde contritos aſſerentibus, quamdiu ſe non emendant.

Ratio eſt quia ex tot authoritatibus, quas attulimus, illud in minus conſicitur, relapſum, ſaltem citum & facilem in gravi crimina, juſtum Confeſſario timorem incurere debere; ne ſilia, vel certè non plena fuerit præcedens recidivorum penitentiâ, & ne verba, quæ ab ipſis dantur in confeſſione ſequenti, majori fide digna non ſint, nec promiſſa fidelius exequenda. In iſtis ergo circumſtantis prudentiâ dictamen eſt, præcipitandam non eſſe abſolutionem, ſed differendam, ne forte detur peccatori ad eam non ſatis diſpoſito. Enimverò prudentia Chriſtiana dicitur, nos non minore adhibere debere cautelam circa res Dei, quam filii ſæculi hujus adhibent circa res mundi, quos certè videmus facile non fidere hominibus in re, in qua ipſos ſecellit. Nec nos ipſi facili credimus homini. ea in re, in qua fidem nobis non ſervavit. Si bis verba data ſeceliterit, non credemus tertio, abſque cautione ſufficienti, quæ nos ſecuros faciat, niſi cogat gravis cauſa. Chriſtiana ergo prudentia non permittit divinam ei ſubſtantiam, pretioſam utique Chriſti languinem credere, cui terrenam ſubſtantiam non credemus. Hoc enim à prudentia Chriſtiana abhorrebat cenſet Tertullianus de Bapt. c. 18. dum canit agit in ſecularibus, ut cui ſubſtantia terrena non creditur, divina credatur.

Confirmatur 1°. in nullo alio negotio fide dignus eſt, qui fidem ſæpius ſecellit, niſi extraordinaria det ſuæ ſinceritatis argumenta. Neque enim ſine illis fide digna eſt uxor quæ marito datam ſæpe violavit fidem de non adulterando. Nec famulus qui heri tuo denuò dat fidem de non furando, quam ſæpius antè dedit, & fregit. Nec injuriator qui de novo dat fidem de non injuriando, quam jam ſæpius dedit, & ſecellit. Ergo nec fide dignus eſt peccator, qui de novo dat Confeſſario fidem de relapſu cavendo, quam jam ſæpius dedit, & non ſervavit.

Reſpondent quidam Juniores, Deum eſſe magis miſericordem quàm homines. Verum eſt, inſinuat Deus eſt magis miſericors. Sed nunquid ideo quia Deus infinite magis eſt miſericors, quàm homo, peccator, qui Deo & Confeſſario ſæpe violat fidem de relapſu cavendo, fide magis dignus eſt, quàm injuriator ille, famulus, uxor, &c. Quæ eſt conſequentia iſta: Deus magis miſericors eſt, quàm homo. Ergo peccator, qui ſæpe Deo & Confeſſario fidem dat, & nunquam ſervat, fide magis dignus eſt, quàm homo, quocumque alio in negotio ſæpe fidem homini dant, & nunquam ſervant. Ex hoc quòd Deus infinite magis miſericors ſit, quàm homo, ſequitur quidem, quòd Deus infinite prior ſit ad parcendum verè converſis, quàm homo. Non ſequitur autem quòd peccator in verbo ſuo magis credendus ſit, ſive fidem de cavendo relapſu ſæpe violatam magis ſervaturus, quàm dicta uxor, famulus, injuriator, &c. Ad rem proinde nihil penitus facit major Dei miſericordia, quàm hominis.

Confirmatur 2°. in admiſſione Novitiorum ad profeſſionem, prudentia non permittit vocem habentibus, fidem adhibere Novitio, notabili in Regulam prævaricationis reo, ſæpius relapſo, qui de emendatione fidem ſæpius dedit, & nunquam ſervavit; foretque valde imprudens, qui talem in emendatum admitteret. Similiter ergo in admiſſione Sacramenti Penitentiæ, prudentia non permittit illius Sacramenti Miniſtris, fidem adhibere legis divinæ prævaricatoribus, ſæpe relapſis, qui de emendatione fidem ſæpius dederunt, & nunquam ſervarunt; foretque valde imprudens, qui tales in emendatos abſolutione darent. Neque enim prudentia magis ipſis permittit exponere ſe periculo adminiſtrandi Sacramentum indignis, quàm exponere ſe periculo adminiſtrandi

ad Religionem indignos, nimia facilitate credendi, dictis in circumstantiis.

1187. Confirmatur tertio, quia certum est prudentiam non permittere Confessario fidem habere peccatori de contritione sua testimonium ferenti, dum morale est periculum, ne peccator eo in testimonio non solum decipiat Confessarium, sed & seipsum. Neque enim prudentia ipsi permittit exponere se morali periculo deceptionis, in re tanti momenti, in qua utique periculum illud deceptionis conjunctum habet periculum irreverentiæ & nullitatis Sacramenti. Atqui morale est periculum, ne peccator eo in testimonio Confessarium decipiat, vel à seipso ipse decipiatur, maxime dum peccator vel consuetudinarius est, vel post ejusmodi testimonium sæpius, citò, & facile relapsus, & hæcenus inemendatus. 1°. quia, ut sapienter advertit Eminentiſſimus Denhoffius §. 11. nesciant plerique peccatores quid profus requiratur ad contritionem in supernaturalem, etiam imperfectam, quod utique in tantum immutare debeat totum hominem interiore exterioraque, ut ex toto corde jam amet, quod antè oderat, & ex toto corde odio habeat, quod antè amabat. 2°. etiam dicit quod id scirent, nulli in dispositione cordis sui discernenda magis cæci sunt, quam magni peccatores, præsertim consuetudinarii, & recidivi: cum consuetudo & frequens reipsum in modum excæcet: nulli proinde facilius seducunt seipſos. 3°. S. Gregorius l. 20. Moral. c. 15. dicit, quod *hoc plerumque humanus animus habet proprium, quod maxime in culpam labitur, à sui adhuc longius cognitione separatur. Quia dum lux veritatis habita negligitur, permittit iustus Judex, ut nec amissa requiratur.* Quomodo ergo morale periculum non est, ne dum ex toto se corde contritum asserit, nec decipiat, nec decipiatur, maxime si consuetudinarius, vel in graviter culpam non semel dumtaxat, sed sæpius lapsus & relapsus sit, idèdque, juxta S. Gregorium, à sui cognitione longius separatus, magis que & magis excæcatus? Quomodo tunc morale periculum non est, ne dum se toto corde contritum asserit, *mentatur iniquitas sibi, juxta oraculum spiritus sancti? Profectò si sæpe de se sibi mens ipsa mentitur* (prout idem Gregorius testatur) hoc maxime verum est in consuetudinariis & recidivis nostris. In quibus consequenter maxime verum est, quod laudatus Eminentiſſimus loco citato ait, *statuendum esse tanquam exploratum, manifestamque, solum ipsius confitentis de suo dolore & animi proposito testimonium non esse satis. Quoniam cum ipse accusator sit, idèdque reus, testimonium ejus in propria causa suspectum haberi debet, si Sacerdoti, qui fungitur officio Judicis, aliunde iustificentibus indicis (si è non manifestis) appareat rem seculis habere, vel certè de veritate multum dubitet.* 4°. prudentia non permittit credere signis æquè vel magis suspectis de falsitate, ac de veritate. Tale verò est testimonium consuetudinariorum, recidivorumque de sua ex toto corde contritione, quam dum non probant nisi per signa hæcenus fallaciter præstita; humana præsumptio est, quod dum alia modò signa non exhibent, quam illis omnino similia, signa præsentia æquè fallacia sint, seu de falsitate æquè suspecta, quam præterita: cum ex præteritis rationabilis sit conjectura de præsentibus omnino similibus. 5°. Confessarius prudenter credere non potest verbali testimonio eorum, qui sæpius admoniti in confessione, ut præcipua fidei mysteria, aliaque sæuti necessaria addicerent, sæpius id promiserunt, sed semper ex salutis incuria neglexerunt. Nec eorum, qui proxima mortaliter peccandi occasionem se deserturos sæpius polliciti sunt, nec tamen deseruerunt.

Tom. III.

Nec usurariorum, aliorumque injustorum deceptorum rei alienæ, qui eam restituerè sæpius spondederunt, & non restituerunt, cum possent. Nec debitorum, qui sæpe protestati sunt, debita sese soluturos, nec solverunt, cum essent solvendo. Nec inimicitias gerentium, qui sæpe promiserunt, quod se cum inimicis reconciliarent, nec fecerunt. Nec peccantium ex habitu, qui frequenter si lem dederunt, se seriò allaboraturos vitiosis habitibus suis eradicandis, & proius neglexerunt. Talibus (inquam) Confessarius prudenter non credit, nec absolutionem impendit, absque cautione operum, etiam si ratio manifesta non appareat in contrarium, uti docent Concilia, cumque ipsis S. Thomas Villanovanus, S. Carolus Borromæus, S. Franciscus Xaverius, S. Franciscus Salesius, postea referendi. Et quoad usurarios concinit Doctor Angelicus opusc. 42. (alias 73.) de usuris, edit. Paris. Qui etiam hæreticis post relapsam in hæresim, secundo reverentibus, tamen verè se reverti asserentibus, 2. 2. q. 11. a. 4. ad 1. credi non vult. Quia, inquit, *Ecclesia... præsumit eos non verè reverti.* Similiter ergo consuetudinarii, & recidivi, toto se corde contritos asserentibus, qui sæpius emendationem polliciti sunt, nec se tamen emendarunt, Confessarius, absque cautione operum, prudenter non credit, nec absolutionem impendit, etiam si ratio manifesta non appareat in oppositum.

CAPUT CIX.

Argumentum nonagesimum nonum.

Ex eo quod id non solum sit contra regulas prudentiæ, sed & contra zelum, & curam salutis peccatorum illorum.

1188. **Q**uia scilicet vehementer obest ipsorum salutem, quod eorum verbis & promissis, absque cautione operum, facile credatur. Dum enim ipsi in Confessarios iudicant facile credentes, facilitate proinde absolventes; istà facilitate seducti, non fatigunt verè plenaque conversionis gratiam à Domino magnis orationibus, & pœnitentiæ operibus, prout oportet, impetrare. Et propterea nec plene convertuntur, nec peccatorum remissionem consequuntur, nec emendantur, sed in solitis criminibus vivere pergunt: & sicut in illis vivunt, sic & moriuntur, & in æternum percutiunt. Ut proinde de talibus Confessariis merito propheta dixerit, quod *hoc sunt lapsus, quod quando frugibus, quod turbidum sidus arboribus, quod armentis pestilens vastitas, quod navis quis sæva tempestas... Non concedit pacem facilius ista, sed tollit, nec communicationem tribuit, sed impedit ad salutem... per quam subtilis inimicus, impugnandis adhuc lapsis œculis populatione grassatur, ut lamentatio conquiescat, & dolor fiat, ut delicti memoria evanescat, & comprimatur peccatorum gemitus, &c.*

CAPUT CX.

Argumentum centesimum.

Ex eo quod id pariter sit contra religionem Sacramenti Pœnitentiæ.

1189. **U**tpote quæ non permittit citra necessitatem eos absolvere, quorum indispositio, tamen manifesta, est tamen valde probabilis, vel saltem dubia. Cum scriptum sit, *Nolite margaritas spargere ante porcos*; nec Sacramenti religio permittat, ipsum absque necessitate exponere periculo frustrati valoris, & effectus. Atqui peccatorum illorum indispositio, si certa non sit, & ma-

Bbb 2